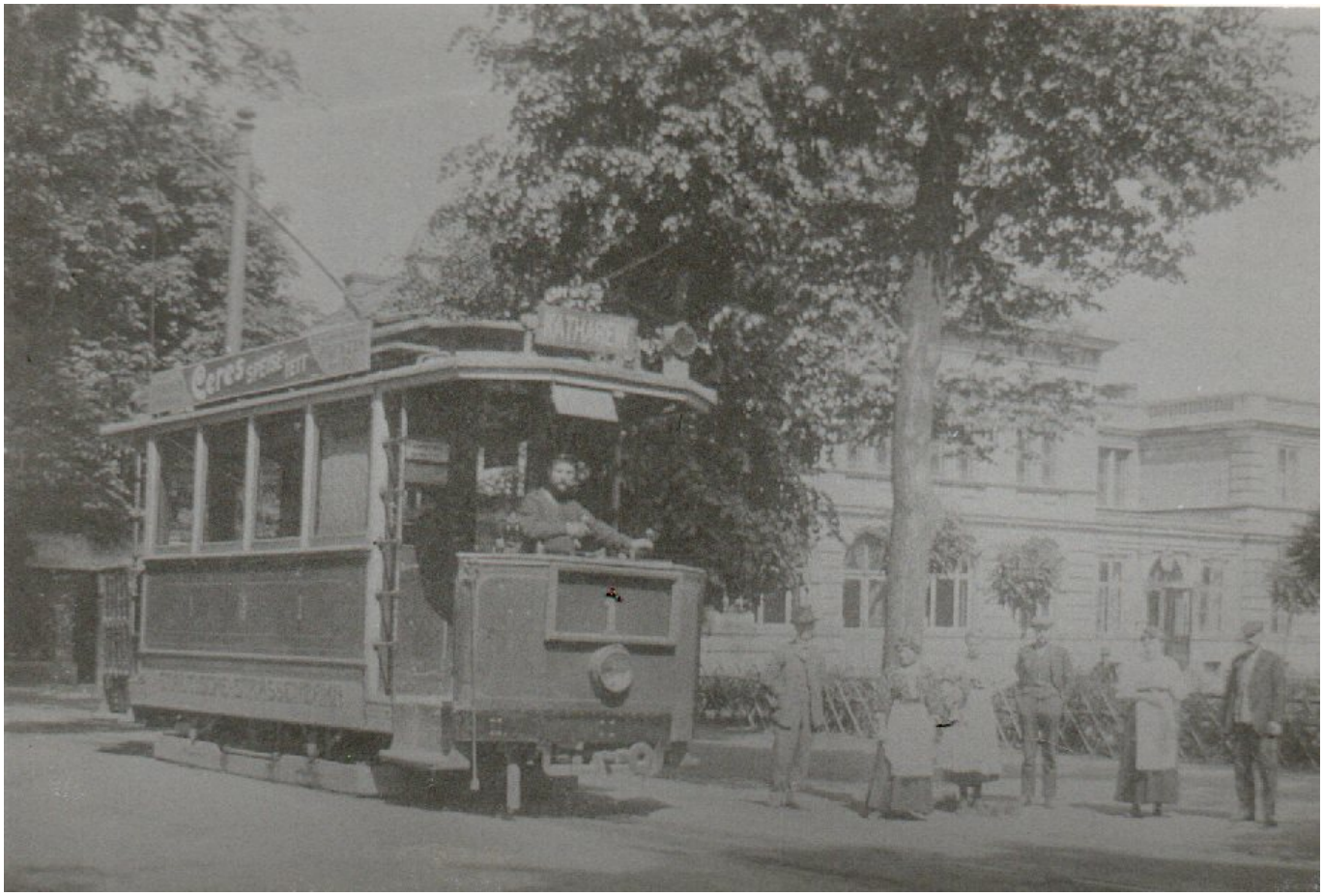

Opavské tramvaje ztratily svého dějepisce. Odešel Jaromír Hinčica

06.02 2024 20:11, Libor Hinčica, Vít Hinčica, Ostatní

Po zákeřné krátké nemoci opustil ráno dne 6. 2. 2024 tento svět pan Jaromír Hinčica. Jeho jméno je v oblasti veřejné dopravy úzce spjato zejména s historií opavských tramvají, jejichž příběh jako první zevrubně zpracoval a z jehož dvoudílného rukopisu z počátku 80. let následně vycházeli všichni další autoři, kteří se do zpracovávání tématu tramvajové dopravy ve slezské metropoli pustili.

Jaromír Hinčica se narodil v Ostravě dne 13. 9. 1956 a v jeho jinošských letech nic příliš nenasvědčovalo tomu, že jeho život bude nakonec neodmyslitelně spjat s kolejovou dopravou. V mládí jej totiž táhla především příroda a historie (v ostravském městském muzeu se tak kupříkladu nacházejí zkameněliny, které jako gymnazista „vytěžil“ z ostravských hald). Později mu ale uhranula především železnice. V rámci Socialistického svazu mládeže (SSM) vedl spolek železničních modelářů, ze Svazu byl ale vyloučen. Přesto mu bylo později nabídnuto členství v KSČ, které i přes lákavé výhody vyplývající z vlastnictví *rudé knížky* odmítl, za což si jej jeho synové vždy nesmírně vážili. Během povinné vojenské služby působil u železničního vojska, později spoluzakládal železniční spolek v Ostravě a začal se více věnovat otázce historie, a to především železniční dopravy.

Poválečný snímek od obchodního domu Breda s opavskými tramvajemi.
(sbírka: Jaromír Hinčica)

V oblasti veřejné dopravy si za centrum své pozornosti zvolil opavskou pouliční dráhu (1905–1956), jejíž historii nesmírně precizně zpracoval. Díky osobnímu obcházení ještě žijících pamětníků nashromáždil obrovské množství dat, informací i fotografií, které byly následně použity v řadě dalších publikací o opavské MHD. Publikačně se tématu opavských tramvají věnoval naposledy v roce 2014 na stránkách tištěného vydání Československého Dopraváka, kdy společně s jedním

ze svých synů sepsal na základě nově objevených informací příspěvek o provozu tramvají v Opavě těsně po druhé světové válce.

Studiem starých účetních knih opavského DP se mu podařilo vypátrat také velké množství vraků opavských tramvají (ten poslední – patrně jeden z vozů ev. č. 10–12 z roku 1912 – však objevil teprve nedávno). Průběžné mapování stavu skříní dochovaných vozů, udržování kontaktu s majiteli těchto vozidel a šíření povědomí o existenci vozů vedly nakonec k záchraně hned dvojice ex-opavských tramvají. Z Opavy-Kylešovic se podařilo získat vrak motorového vozu ev. č. 7, jenž je po rekonstrukci ve vlastnictví Městského dopravního podniku Opava, z Opavy-Slavkova byl později získán někdejší jihlavský vůz ev. č. 1 (v Opavě pod ev. č. 13), který je v nálezovém stavu uchován ve vlastnictví města Jihlavy.

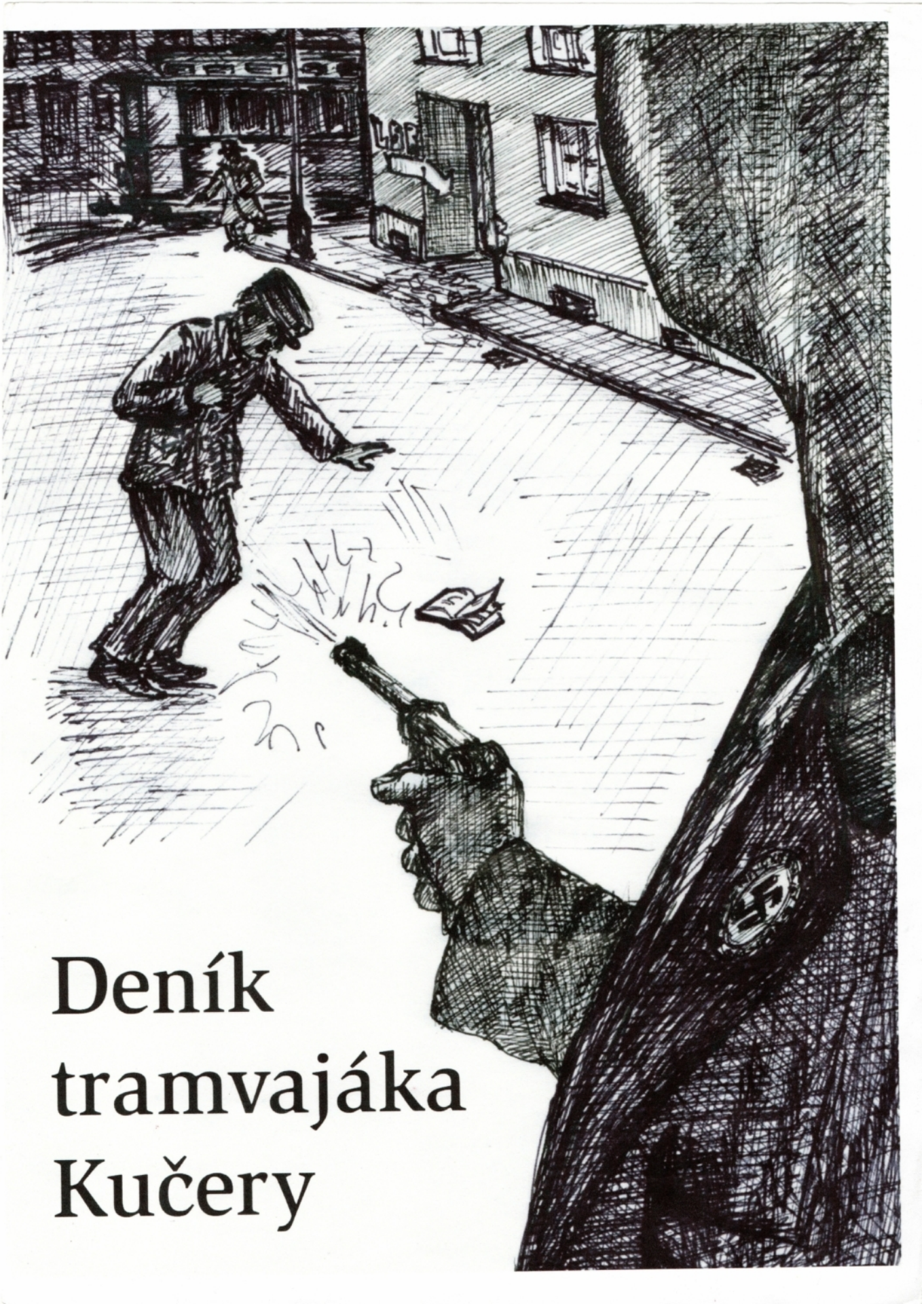

Původní vlečný vůz opavské tramvaje upravený pro potřeby provozu na opavské pionýrské železnici. (sbírka: Jaromír Hinčica)

Kromě historie opavských tramvají poté zpracoval – dodnes nepřekonatelně – příběh ještě jedné opavské dráhy, a sice tzv. pionýrské železnice v někdejších Gottwaldových (dnes Městských) sadech. Na této dráze (v provozu byla v letech 1951–54 a v roce 1957) přitom rovněž sloužily tramvaje – bývalé opavské vlečné vozy ev. č. 23 a 24, což bylo u podobných drah jisté unikum.

Mnoho poznámek poté sesbíral i k těšínským tramvajím, což vedlo ke spolupráci s Lubomírem Kyselou (někdejším dlouhodobým správcem muzejní sbírky pražského DP) na v roce 1991 vydané publikaci *Malý atlas tramvají (Těšín – Jihlava – Opava)* a k vytvoření celoživotního přátelství mezi oběma muži.

Ve svých pracích poté uplatňoval i svůj malířský talent. Byl také autorem prvního loga časopisu Československý Dopravák (realisticky vyobrazeného autobusu Škoda 706 RO s přívěsem D4), které provázelo čtenáře do roku 2014. Výhradně jeho ilustracemi je opatřena publikace pro (šoto)mládež *„Kluci od tramvají“* inspirovaná skutečnými příběhy i osobami z „dětské sekce“ ostravského Kroužku přátel MHD, kterou vedl po několik let jeden z jeho synů. Někdejší mládežníci z Ostravy si pak mohou vybavit i úvodní kresby k dlouhodobým hrám, kterých se účastnili.

Jaromír Hinčica měl i malířský talent. Z jeho dílny pocházelo starší logo časopisu Československý

Dopravák s autobusem RO či ilustrace do knihy jeho syna „Kluci od tramvají“. Zde vidíme obrázek, který nebyl určen příliš velkému publiku. Jde o titulní stránku dlouhodobé hry pro mládež ostravského Kroužku přátel MHD, která se věnovala tématu druhé světové války a odboji v řadách tramvajáků. (sbírka: Libor Hinčica)

Většina badatelské činnosti Jaromíra Hinčici ale byla spojena s opavskou železnicí, s níž byl ostatně provázán i profesně, když téměř celý život, až do poloviny loňského roku, pracoval coby dirigující dispečer (a předtím coby výpravčí) ve stanici Opava-východ. Postupně sesbíral data ke všem vybudovaným i plánovaným železničním tratím z/do Opavy a řadu zpracovaných textů následně vydal. Jeho stěžejní dílo plánované k publikování v roce 2005 při příležitosti výročí 150 let opavských železnic se ale vydání nedočkalo poté, co bylo odřeknuto jeho spolufinancování při vytisknutí. Radost mu tak alespoň udělala záchrana původní výzdoby vestibulu opavského východního nádraží, o jejíž obnovení v rámci rekonstrukce staniční budovy usiloval a kde k restaurování přispěl řadou fotografií ze své sbírky, díky čemuž má dnes Opava jednu z nejpůsobivějších odbavovacích hal u nás. Podobně (a také úspěšně) se zasazoval i o záchranu opavské nádražní vodárny.

Jaromír Hinčica dělal radost nejen svým příbuzným (ostatně například recenzoval mnohé texty svých synů), ale i „mladým železničním kádrům“, které ochotně zaškoloval na opavském stavědle. S velkým srdcem také vítal ve stanici exkurze z řad mateřských, základních nebo i středních škol, a mnohé další jedince.

Jaromír Hinčica pocházel sice z Ostravy, ale prakticky celý svůj profesní i badatelský život spojil s Opavou. Dne 4. 9. 2022 zvěčnil i odjezd historicky prvního Pendolina z Opavy. (foto: Jaromír Hinčica)

Odchod Jaromíra Hinčici byl nečekaný. Na zhlaví života se nebeský vlak objevil neohlášeně teprve před pár dny a postupně pozvolna, ale nevyhnutelně, přeskákal výhybky k nástupišti rozloučení, na němž s ním do posledních okamžiků setrvávali jeho nejbližší, pro které byl více než jen drážním dějepiscem. Vedle jeho fenomenálních znalostí z nejrůznějších oborů, zručnosti či jazykových dovedností (hovořil hned několika světovými jazyky) si na něm vážili vždy především jeho vysokého morálního kreditu a odporu ke všemu špatnému a nečestnému. Jednalo se o naprosto vynikajícího tatínka a manžela.

Url: Opavské tramvaje ztratily svého dějepisce. Odešel Jaromír Hinčica